

Posiadacz niniejszej karty jest osobą z autyzmem (co obejmuje syndrom Aspergera)

Karta została wystawiona przez Krajowe Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym (The National Autistic Society). Informuje o tym, czego można się spodziewać, spotykając osobę z autyzmem.

Autyzm jest zaburzeniem wywierającym wpływ na zdolności społeczne i komunikacyjne.

Ludzie z autyzmem mogą zachowywać się w sposób nieprzewidywalny, ponieważ mają trudności ze zrozumieniem sytuacji społecznych i języka.

Pomóż im, okazując zrozumienie i tolerancję.

Osoba z autyzmem ma problemy z interakcją społeczną, komunikacją i wyobraźnią. Charakteryzuje się pewnymi cechami:

Interakcja społeczna

- Wydaje się być wyizolowana lub nie przejmująca się innymi.
- Nie jest w stanie odczytać języka ciała ani zrozumieć potrzeby zachowania taktu.
- Zachowuje się niewłaściwie lub dziwnie.
- Unika kontaktu wzrokowego, kiedy czuje się zaniepokojona lub pod presją.
- Czuje niechęć do kontaktu fizycznego.

Komunikacja

- Może nie zrozumieć tonu głosu, gestów ani wyrazów twarzy takich, jak marszczenie brwi czy uśmiech.
- Porównania i metafory przyjmuje dosłownie, a więc myśli że powiedzenia „głupi jak but z lewej nogi” czy „wylewanie dziecka z kąpielą” są o butach i małych dzieciach.
- Trudno jej odbyć rozmowę.
- Może wydawać się kłótniwa, uparta lub zła...
- ...albo też nad wyraz uległa, zgadzając się na wszystko, nawet jeżeli jest to nieprawdziwe.
- Może używać języka formalnego, podniosłego lub pedantycznego.
- Może wydawać się, że jest niedbała lub oporna.
- Może być szczerą aż do szorstkości lub niegrzeczności.

Wyobraźnia

- Nie jest w stanie przewidzieć konsekwencji swoich czynów
- Bardzo zaniepokojona zmianami ustalonego porządku lub nieoczekiwanymi zdarzeniami
- Lubi ustalone zasady i może reagować zbyt mocno, kiedy ludzie je naruszają
- Często ma szczególne zainteresowania, które mogą przeradzać się w obsesje
- Trudno jej dostrzec lub zrozumieć punkt widzenia innej osoby

Jak się zachować, kiedy wydaje ci się, że masz do czynienia z osobą z autyzmem

Osoby z autyzmem mogą mówić wyraźnie i poprawnie, lecz bez pełnego zrozumienia. Pozorna niezależność może ukrywać ich izolację i upośledzenie społeczne.

Rozmawiając z osobą z autyzmem:

- najpierw wyjaśnij, co zamierzasz zrobić i upewnij się, że zostałeś zrozumiany
- używaj jasnego i prostego języka, budując proste zdania
- zadawaj pytania szczegółowe i jednoznaczne
- unikaj ironii, sarkazmu czy metafor
- daj osobie chwilę czasu na zastanowienie lub wykonanie czynności w związku z tym, o czym mówisz
- pamiętaj, że jeżeli on lub ona unika kontaktu wzrokowego, nie sugeruje to chytryści czy braku szacunku

Ważne informacje dla prawników oraz wymiaru sprawiedliwości

Osoba z autyzmem jest bezbronna tak będąc ofiarą, świadkiem, jak i podejrzanym. Ich trudności z komunikacją, interakcją i wyobraźnią wyobraźnią mogą stawiać je w niekorzystnej sytuacji, w sytuacji kiedy źle interpretuje się ich czynności i zachowanie. Aby zadbać o ich dobro, należy wezwać wyznaczoną osobę dorosłą.

Autyzm i syndrom Aspergera są określone jako zaburzenia umysłowe i behawioralne w **Klasyfikacji Chorób Światowej Organizacji Zdrowia (ICD10)**. I dlatego może mieć zastosowanie **Ustawa o zdrowiu psychicznym z 1983**. Jeżeli podejrzewasz, że zatrzymany/klient/oskarżony jest osobą z autyzmem, dla dobra tej osoby oraz wymiaru sprawiedliwości korzystne może być sporządzenie opinii przez psychiatrę zajmującego się autyzmem lub syndromem Aspergera.

Pod telefonem zaufania (**Autism Helpline**) nr 0845 070 4004 (czynnym w godzinach od 10.00 do 16.00 od poniedziałku do piątku) można uzyskać listę specjalistów, będących ekspertami w tej dziedzinie. Możesz także znaleźć informacje w dziale wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych na stronie internetowej Krajowego Stowarzyszenia Pomocy Osobom Autystycznym pod adresem www.autism.org.uk/cjp.

Dodatkowe informacje

Telefon zaufania (Autism Helpline) pod numerem 0845 070 4004 (czynnym w godzinach od 10.00 do 16.00 od poniedziałku do piątku).

www.autism.org.uk

Dodatkowe informacje o niniejszej karcie, łącznie z wersjami niniejszej ulotki w innych językach, można uzyskać pod adresem: www.autism.org.uk/card

The National
Autistic Society

© The National Autistic Society 2005

Nie zezwala się na przedruk bez uzyskania zgody.

The National Autistic Society
393 City Road, London EC1V 1NG, United Kingdom
Zajęte jako organizacja charytatywna pod nr 269425